

# คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1197/2492

นายต๋อ บัวสูง , นายเที่ยง บัวสูง, นายหมัด โต๊ะอาดำผู้ร้อง

## ย่อ / หลักกฎหมาย

ที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน บุคคลจะได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ได้ก็เฉพาะแต่การกระทำตามกฎหมายที่ดิน ดังที่ได้มีบทบังคับไว้ในมาตรา 1334 กฎหมายที่ดินดังกล่าวนี้ ได้มีปรากฏ เป็นบทบัญญัติใน พ.ร.บ.ออกโฉนดที่ดินเป็นลำดับมา จนถึงฉบับที่ 7 พ.ศ. 2486 การร้องขอให้ศาลแสดงว่าที่ดินไม่มีหนังสือสำคัญสำหรับที่ ซึ่งผู้ร้องได้ครอบครองมา 20 ปีเศษเป็นของผู้ร้องนั้น ได้มีมาตรา 13,15 แห่ง พ.ร.บ.ออกโฉนดที่ดิน (ฉบับที่ 7) 2486 บังคับไว้แล้ว ส่วนการได้กรรมสิทธิ์ใน อสังหาริมทรัพย์ตามมาตรา 1382 ป.ม.แห่งฯ นั้น ต้องเป็นทรัพย์สินที่บุคคลมีกรรมสิทธิ์อยู่ก่อนแล้ว ไม่ใช่ที่รกร้างว่างเปล่าที่ไม่มีหนังสือสำคัญคดีนี้

## คำพิพากษา

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งแสดงว่า ที่ดินไม่มีหนังสือสำคัญสำหรับที่ เนื้อที่ประมาณ ๓๐๐ ไร่เศษ ซึ่งผู้ร้องได้เข้าครอบครองก่อสร้างมา ๒๐ ปีเศษ เป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ร้อง ขอให้ศาลมีคำสั่งไปยังหอทะเบียนที่ดินให้ทำการรังวัดออกหน้าโฉนดให้ผู้ร้อง ศาลชั้นต้นเห็นว่า คำร้องของผู้ร้องเป็นคำฟ้อง ต้องทำตามแบบคำฟ้องตามแบบพิมพ์ที่จัดไว้ และตามกฎหมายที่ผู้ร้องอ้างมาไม่ได้ให้อำนาจผู้ร้องจะเสนอคดีต่อศาลได้ จึงสั่งไม่รับคำร้อง ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน ผู้ร้องฎีกา ศาลฎีกาเห็นว่า ตามคำร้องของผู้ร้องแสดงว่า ที่ดินนั้น เป็นที่ดินรกร้างว่างเปล่า อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ตาม ป.ม.แห่งฯ มาตรา ๑๓๐๔(๑) ซึ่งบุคคลจะได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ได้ ก็เฉพาะแต่การกระทำตามกฎหมายที่ดิน ดังที่ได้มีบทบังคับไว้ในมาตรา ๑๓๓๔ กฎหมายที่ดินดังกล่าวนี้ ก็ได้มีปรากฏเป็นบทบัญญัติไว้ใน พ.ร.บ.ออกโฉนดที่ดินเป็นลำดับมา จนถึงฉบับที่ ๗ กรณีเช่นของผู้ร้องนี้ ได้มีมาตรา ๑๓,๑๕ แห่ง พ.ร.บ.ออกโฉนดที่ดิน (ฉบับที่ ๗) บังคับไว้แล้ว ส่วนการได้สิทธิใน อสังหาริมทรัพย์โดยทางอายุความได้สิทธิตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๓๘๒ ป.ม.แห่งฯ นั้น อสังหาริมทรัพย์นั้นต้องเป็นทรัพย์สินที่บุคคลมีกรรมสิทธิ์อยู่ก่อนแล้ว สาธารณสมบัติของแผ่นดินหาใช่ทรัพย์สินของผู้อื่นไม่ หาเป็นแต่ทรัพย์สินของแผ่นดิน ซึ่งใช้เพื่อสาธารณะประโยชน์ หรือสงวนไว้ เพื่อประโยชน์ร่วมกัน บทบัญญัติของ พ.ร.บ.ออกโฉนดที่ดิน (ฉบับที่ ๗) ๒๔๘๖ ประกอบกับกฎกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๑ มกราคม ๒๔๘๖ วางวิธีการให้ผู้ขอจดทะเบียนการได้มา ซึ่งกรรมสิทธิ์ที่ดินตาม ป.ม.แห่งฯ มาตรา ๑๓๘๒ ให้ต้องยื่นคำขอพร้อมด้วยคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลนั้น ก็มีความปรากฏชัดเจนอยู่แล้วในมาตรา ๑๔ แห่ง พ.ร.บ.และในข้อ ก. แห่งกฎนั้นว่า เป็นวิธีการสำหรับการได้มาซึ่งที่ดิน ที่มีหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์แล้วเท่านั้น หาใช่เรื่องสำหรับที่รกร้างว่างเปล่าที่ไม่มีหนังสือสำคัญ ซึ่งมีกฎหมายบังคับไว้ชัดเจน. พิพากษายืน.

## องค์คณะ

ประมุข สุวรรณศรี · มนูญย์วิมลสาร · ดุลยทัศน์ชนาณัติ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/1197/2492>